

3. Gus'kova, N., Krakovskaia, I., and S.Vdovin. "Model and algorithm for the development and implementation of a strategy for sustainable development of the region." *National interests: priorities and security*, no. 20 (209), 2013, pp. 18–25.
4. State Regional Development Strategy for 2021-2027. The Verkhovna Rada of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text. Accessed 18 Apr. 2020.
5. Kachnyi, O. "Ways to improve the planning system of socio-economic development of regions." *Investments: practice and experience*, no. 4, 2018, pp. 109–111.
6. Mokiy, A. *Competitive security strategies for Ukraine's development in the global environment*, Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine, 2019, ird.gov.ua/irdp/p20190011.pdf. Accessed 20 Apr. 2020.
7. Pigul, N. "Social infrastructure: functional purpose and features of development." *Economic analysis*, no. 1, 2014, pp. 117–122.
8. Action plan for the implementation of Khmelnytskyi Regional Development Strategy for 2021–2023, km-oblrada.gov.ua/ctategiya-regionalnogo-rozvitku-khme/. Accessed 21 Apr.2020.
9. Action plan for the implementation of Poltava Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/vykwxs0. Accessed 21 Apr.2020.
10. Action plan for the implementation of Donetsk Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/fykqvw8. Accessed 21 Apr.2020.
11. Action plan for the implementation of Ivano-Frankivsk Regional Development Strategy for 2021–2023, rada.if.ua/decision/1182-30/. Accessed 21 Apr. 2020.
12. Action plan for the implementation of Lviv Regional Development Strategy for 2021–2023, loda.gov.ua/article/art5cbf3e8804547. Accessed 21 Apr. 2020.
13. Action plan for the implementation of Kharkiv Regional Development Strategy for 2021–2023, www.strategy.kharkiv.ua/27-02.html. Accessed 21 Apr. 2020.
14. Action plan for the implementation of Chernigiv Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/uykw9yc. Accessed 21 Apr. 2020.
15. Action plan for the implementation of Zaporizhzhia Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/LykqA7G. Accessed 21 Apr. 2020.
16. Action plan for the implementation of Kharkiv Regional Development Strategy for 2015–2017, kharkivoda.gov.ua/dokumenti/plany-robot/2015rik/75060. Accessed 21 Apr.2020.
17. Action plan for the implementation of Odessa Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/pykwua1. Accessed 21 Apr. 2020.
18. Action plan for the implementation of Vinnytsia Regional Development Strategy for 2021–2023, cutt.ly/NykqhQo. Accessed 21 Apr. 2020.
19. In the regions, the process of preparing regional development strategies is being completed, cutt.ly/dyjCIVf. Accessed 20 Apr. 2020.
20. Financial plan of the draft Action Plan for implementation in 2021-2023 Kherson Regional Development Strategy for 2021–2027, khoda.gov.ua/strateg%D1%96ja-rozvitku-2021-2027. Accessed 21 Apr.2020.
21. Walker, J., Pekmezovic, A., and G. Walker. *Sustainable Development Goals: Harnessing Business to Achieve the SDGs through Finance, Technology and Law Reform*. Wiley, 2019.

УДК: 332.14

doi: 10.15330/apred.1.16.145-153

Зарічна О.В.

СТРАТЕГІЧНІ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу і
менеджменту,
пл. Народна 3, м. Ужгород,
88000, Україна,

тел.: +38 (0312) 61-33-21,
e-mail: official@uzhnu.edu.

Анотація. Метою статті є вивчення основних стратегічних пріоритетів регіонального розвитку держави з врахування впливу основних чинників та показників регіонального розвитку, а також виділення основних стратегій, які сприяють підвищенню рівня регіональної економіки в умовах економічної нестабільності.

У процесі дослідження використано методи систематизації, групування, абстрагування з метою визначення сутності поняття «регіональна економіка», методи статистичного та стратегічного аналізу для дослідження і оцінки деяких показників соціально-економічного потенціалу та стратегічного бачення перспектив розвитку регіонів України.

Інформаційною базою наукового дослідження слугували наукові праці вітчизняних вчених-економістів та законодавчо-нормативні документи з питань державного стратегічного розвитку регіональної політики, а також статистичні дані державної служби статистики України.

Досліджено сутність поняття «регіональна економіка», визначено основні стратегічні пріоритети зміни та формування перспектив розвитку регіональної економіки задля знаходження ефективних методів та прийомів подолання «деформацій». Проаналізовано результати державної стратегії регіонального розвитку та найбільш важливі показники соціально-економічного розвитку регіонів України та на основі їх оцінки виокремлено основні стратегічні напрями покращення розвитку регіональної економіки в перспективі.

Наукове значення одержаних результатів полягає у визначення та розкритті напрямів розвитку регіональної економіки з врахуванням трансформаційних процесів.

Одержані результати дослідження можуть бути використані в подальшому при розробці Стратегії регіонального розвитку регіонів України.

Ключові слова: регіональна економіка, регіон, соціально-економічний розвиток, конкурентоспроможність, стратегія регіонального розвитку

Zarichna O.V.

STRATEGIC VISIONS OF DEVELOPMENT OF THE REGIONAL ECONOMY

Uzhhorod National University,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Business Administration,
Marketing and Management,
Narodna Square 3, Uzhhorod,
88000, Ukraine,
tel .: +38 (0312) 61-33-21,
e-mail: official@uzhnu.edu.

Abstract. The objective of the article is to study of basic strategic priorities of regional development of the state from taking into account of influence of basic factors and indexes of regional development, and also excretions of basic strategies, that assist the increase of level of regional economy in the conditions of economic instability.

The research used methods of systematization, grouping, abstraction to determine the essence of the concept of "regional economy", methods of statistical and strategic analysis to study and assess some indicators of socio-economic potential and strategic vision of the prospects of Ukraine.

Database of scientific research was made up of scientific works of domestic scientists-economists and legislatively-normative documents served as on questions state strategic development of regional politics, and also statistical data of government service of statistics of Ukraine.

Essence of concept "regional economy" is investigational, basic strategic priorities of change and forming of prospects of development of regional economy are certain for the sake of being of effective methods and receptions of overcoming of "deformations". The results of state strategy of regional development and most essential indexes of socio-economic development of regions of

Ukraine are analysed and on the basis of their estimation basic strategic directions of improvement of development of regional economy are distinguished in a prospect.

The scientific value of the got results consists in determination and opening of directions of development of regional economy taking into account transformation processes.

The got results of research can be drawn on in future at development of Strategy of regional development of regions of Ukraine.

Keywords: regional economy, region, socio-economic development, competitiveness, regional development strategy

Вступ. Сучасний період характеризує регіональну економіку як систему взаємовідносин, які формуються і адаптуються відповідно до дії чинників зовнішнього середовища не врегульованої ринкової економіки. Останні події в світі та в Україні зокрема, показують, що основні складові елементи ринкової економіки все більше зазнають «деформації» та диверсифікуються з огляду на соціально – економічний розвиток окремих адміністративних одиниць та країни в цілому. Тому, важливим є визначення основних стратегічних пріоритетів зміни та формування перспектив розвитку регіональної економіки задля знаходження ефективних методів та прийомів подолання таких «деформацій».

Проблемам розвитку регіональної економіки присвячено багато праць різних науковців, які в своїх дослідженнях намагались віднайти ефективні шляхи подолання диспропорцій в показниках соціально-економічного розвитку, реалізації потенціалу регіонального розвитку, а також розробці інструментів, які покращать процес регулювання регіонального розвитку під впливом зовнішнього середовища. Основні результати таких досліджень висвітлені у працях українських і зарубіжних науковців, як: З. Варналія [1], В. Геєця [2], Б. Данилишина М. І. [3], Долішнього [4], Е.А. Ерохіна [5], Некрасова Н.Н. [6] та ін.

Проте, критичний огляд результатів досліджень авторів показав, що недостатнім є визначення та вивчення стратегічних пріоритетів розвитку регіональної економіки в умовах кризових ситуацій, врахування і впровадження яких, допоможе регіонам покращити свій соціально-економічний розвиток, та забезпечить державі відповідний рівень конкурентоспроможності.

Постановка завдання. Метою статті є вивчення основних стратегічних пріоритетів регіонального розвитку держави з врахування впливу основних чинників та показників регіонального розвитку, а також виділення основних стратегій, які сприяють підвищенню рівня регіональної економіки в умовах економічної нестабільності.

Результати. Важливим показником соціально-економічного розвитку України є її регіональний розвиток, тобто економічний і соціальний розвиток основних адміністративних одиниць – регіонів. В Україні їх є 24. Кожен регіон має свої унікальні властивості, які описують його економічну, соціальну, ресурсну, технологічну та іншу характеристику. Науковці, які досліджували і досліджують соціально-економічний розвиток регіонів України намагаються віднайти найбільш ефективні шляхи покращення життєдіяльності регіонів, підвищення добробуту населення, оптимального використання ресурсів тощо. Методологічною основою вивчення та виявлення основних механізмів покращення регіональної економіки стали дослідження щодо покрокового вивчення сутності поняття регіональної економіки, яке в міру свого наповнення дає можливість сформулювати основні завдання та принципи регіональної економіки в умовах невизначеності (табл.1).

Погляди вітчизняних та зарубіжних вчених на визначення сутності поняття «регіональна економіка»

Looks of domestic and foreign scientists are to determination of essence of concept «regional economy»

Scientists	Determination of essence of concept «regional economy»
Варналій З.С. [1]	цілісна система закономірностей, зв'язків і пропорцій відтворювальних процесів, що їх здійснюють суб'єкти господарської діяльності різних форм власності на певній адміністративно окресленій території.
Долішній М.І. [3]	галузь економічної науки, що вивчає закономірності територіальної організації суспільного виробництва і механізм її дії, досліджує економічні явища і процеси, пов'язаних з розвитком господарства окремих регіонів.
Лексин В.Н. [7]	"такий режим функціонування регіональної системи, який орієнтований на позитивну динаміку параметрів рівня і якості життя населення, забезпечену стійким, збалансованим відтворенням соціального, господарського, ресурсного й екологічного потенціалу території"
Некрасов Н.Н. [6]	Наука, яка спираючись на економічні закони, вивчає сукупність економічних факторів та явищ, зумовлених раціональним розміщенням продуктивних сил, яке розглядалося ним як основна і головна складова даного предмета дослідження
Тодосійчук В.Л. [8]	Регіональна економіка – це галузь наукових знань, яка вивчає розвиток і розміщення продуктивних сил, соціально-економічних процесів на території країни та її регіонів із урахуванням природно-екологічних умов.
Тимчук Ф.М. [9]	наукою, що вивчає тенденції та закономірності економічного розвитку і функціонування суб'єктів господарювання різних форм власності на даній території
Челноков І.В. [10]	конституційно закріплений територіально-господарський комплекс, що включає в себе взаємозалежну сукупність підприємств, організацій домашніх господарств, а також відповідну їм інфраструктуру, незалежно від форм власності й відомчої підпорядкованості[

Згруповано автором на основі [1;3;6-10]

На основі критичного аналізу вчень науковців щодо визначення поняття регіональна економіка можна виділити два підходи: науковий і класичний.

Згідно наукового підходу, регіональна економіка – це галузь економічних і географічних знань, яка розглядає та вивчає основні закономірності та тенденції розвитку основних регіональних господарських систем в умовах перетворення.

Згідно класичного підходу, регіональну економіку, розглядають як конституційно-правову, економічну систему, в якій функціонують окремі територіально-адміністративні одиниці держави, які володіють «корисними» для країни ресурсами, та діяльність яких направлена на створення/забезпечення відповідного рівня конкурентоспроможності як регіону, так і України вцілому.

Виокремлення поняття «регіональна економіка» на як науку та як систему, дозволило окреслити головне її завдання – це зміцнення пріоритетного економічного розвитку регіонів, які мають важливе стратегічне значення для України з можливістю оптимального використання їх природно-ресурсного потенціалу, а також управління регіонами в системі ринкових відносин, фінансового механізму та стратегій.

Проблема визначення стратегічних пріоритетів розвитку регіональної економіки на сьогодні все більше актуалізується через необхідність вибору цільових напрямків щодо економічного і соціального розвитку на середньо-та довгостроковий періоди. Крім того, ці цільові орієнтири повинні виходити з основних принципів та завдань державної регіональної політики, адже дозволить розробити поетапну систему їх досягнення, а також допоможе підібрати найбільш значущі показники визначення найбільш перспективних регіонів. Це також, сприяє і визначенню перспектив можливого розвитку загальнодержавної, або регіональної політики.

Відомо, кожен об'єкт регіональної економіки здійснює свою діяльність відповідно до розробленої регіональної стратегії розвитку регіону, яка є основним документом, що містить перспективні напрямки «життєдіяльності» регіону в перспективі. Такі стратегічні програми дають можливість регіонам поетапно виконати намічені цілі та покращити/підвищити показники, що описують соціально-економічний розвиток. Такими показниками в основному є економічні показники, соціальні показники та екологія.

Згідно з даними державної статистики України протягом 4 останніх років в Україні соціально-економічний розвиток зазнав величезних макроекономічних змін. Зрозуміло, що на це вплинула і війна на Сході України, дисбаланс на політичній арені, а також поширення світової пандемії - COVID-19.

За підсумками 2019 року в цілому в регіонах спостерігається продовження позитивної тенденції трьох попередніх років щодо зростання в ключових сферах розвитку, за винятком спаду виробництва у промисловості та уповільнення темпів зростання виробництва сільськогосподарської продукції, про що свідчить динаміка основних соціально-економічних показників [11]: зменшилися обсяги виробництва промислової продукції у 16 регіонах та в цілому по Україні на 0,5 %, (у 2018 році – зростання на 3,0 %); зросли обсяги виробництва продукції сільського господарства у 22 регіонах та в цілому по Україні на 1,1% (у 2018 році – зростання на 8,1%); збільшилися обсяги будівельної продукції у 24 регіонах та в цілому по Україні на 23,6% (у 2018 році – на 8,6%). Основною причиною таких зрушень стало обмеження доступу товаровиробників до кредитних ресурсів та низький рівень купівельної спроможності населення. Зовсім інша тенденція склалася щодо інвестиційної сфери. Протягом 2019 року спостерігається ; збільшення обсягів інвестицій, що залучені в регіональній економіки: капітальні інвестиції зросли у 21 регіоні та в цілому по Україні – на 15,5% (у 2018 році – на 22,1%); прямі іноземні інвестиції зросли у 23 регіонах та в цілому по Україні – на 8,8% (у 2018 році – на 4,1%); збільшилися доходи місцевих бюджетів в усіх регіонах, від 8,8% в Одеській області до 18,7% у м. Києві, і в середньому по Україні показник приросту склав 15,8% (у 2018 році – 15,2%), що дозволяє більш самостійно вирішувати місцеві проблеми розвитку; вдалося покращити динаміку соціальних індикаторів: реальна заробітна плата зросла в усіх регіонах, від 5,9% у Закарпатській до 13,2% у Миколаївській області, і в цілому по Україні – на 9,8% (у 2018 році – на 12,5%); обсяги заборгованості з виплати заробітної плати скоротились у 13 регіонах; у всіх регіонах зменшилися показники рівня безробіття населення. [11].

Позитивна тенденція щодо зменшення рівня безробіття (у порівнянні з показниками за 2019 рік) мала місце у всіх регіонах, найбільше у: Луганській і Рівненській (зменшення на 1,4в.п.), Черкаській (на 1,3 в. п.) та Чернівецькій і

Сумській(на 1,0 в. п.) областях. Найнижчий рівень безробіття зафіксовано у Харківській (5,0%), Київській, Одеській (5,9%),Львівській (6,5%) областях та м. Києві (5,8%), а найвищий – у Луганській (13,7%), Донецькій (13,6%), Кіровоградській (11,0%), Волинській та Полтавській (10,6%) областях. [11;12]

Відповідно до оцінки результатів соціально-економічного розвитку України по регіонам за останні роки, можемо відмітити, що позитивні тенденції розвитку регіональної економіки України все ще не дають нам говорити про повноцінну, хорошу економічну ситуацію. А тому, необхідно більше уваги приділити вивченню стратегічних орієнтирів розвитку регіональної економіки з огляду на можливості та перспективи розвитку.

Згідно результатів моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики у 2019 році по програмам регіонального розвитку, що забезпечують виконання окремих завдань стратегії, а це «Інноваційна економіка та інвестиції», «Сільський розвиток», «Розвиток туризму», «Розвиток людського потенціалу», «Загальноукраїнська солідарність», «Підтримка розвитку депресивних територій», «Ефективне управління регіональним розвитком» визначено, що протягом року із 32 заходів, передбачених Планом заходів, 15 – виконано, 17 – у стадії виконання. [13]

В рамках програми «Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів» впроваджено європейський підхід смарт-спеціалізації у стратегічне планування регіонального розвитку, який передбачає розвиток видів економічної діяльності, які мають інноваційний потенціал з урахуванням конкурентних переваг регіону та сприяють трансформації секторів економіки в більш ефективні. Було надано методичну та консультативної допомоги обласним та міській держадміністраціям щодо ідентифікації пріоритетних сфер інноваційного розвитку регіонів, підтримка яких стане пріоритетом в рамках регіональних стратегій розвитку на період до 2027 року. Крім того були впроваджені, а також плануються до реалізації нові механізми підтримки підприємництва,зокрема це фінансова підтримка малого і середнього бізнесу, що в свою чергу збільшить робочі місця, а також визначення нових завдань і функцій функціонування Фонду розвитку підприємництва, основною метою якого є розвиток регіональної співпраці підприємницьких структур. Задля розвитку інноваційного потенціалу, а також розвитку науки і техніки відповідно до програм стратегічного розвитку регіонів створено умови для активізації співпраці між суб'єктами підприємництва та закладами професійної (професійно-технічної) освіти і закладами вищої освіти. Програмою передбачено кошти на модернізацію інфраструктури, закупівлю обладнання, створення центрів професійної досконалості, а також зміну змісту освіти, навчання майстрів та вчителів, розробку нових освітніх стандартів професійної (професійно-технічної) освіти та поглиблення співпраці з роботодавцями для забезпечення цілей розвитку професійної (професійно-технічної) освіти в Україні

Також головним питанням регіонального розвитку є налагодження ефективних партнерських відносин з країнами сусідами. Саме реалізація проектів в рамках Державної програми транскордонного співробітництва була спрямована на збереження історико-культурної спадщини країни, покращення якості води водозабірною басейну транскордонних річок Західного регіону України, розвиток інфраструктури Яворівського національного природного парку та ремонт під'їзних доріг до об'єктів установи. Крім того згідно державної стратегії регіонального розвитку було забезпечено реалізацію Стратегії ЄС для Дунайського регіону та Дунайської транснаціональної програми[13]. Саме ця Стратегія передбачала залучення до співпраці 14 країн: 9 країн-членів ЄС та 5 країн-не членів ЄС, які пов'язані єдиним географічним простором, та була спрямована на забезпечення інфраструктурного, екологічного,

соціально-економічного та інституційного розвитку Дунайського регіону (українська частина: Закарпатська, Івано-Франківська, Одеська та Чернівецька області). Фінансовим інструментом при цьому стала Дунайська транснаціональна програма, яка шляхом інтеграції об'єднала найвагоміші сфери регіональної економіки: інноваційність та соціальна відповідальність; навколишнє середовище та культурна відповідальність; покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність; ефективне урядування.

Ще однією важливою програмою розвитку держаної регіональної політики стала програма в рамках цілі «Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток». Зокрема були вирішені питання щодо створення умов сталого розвитку туристичних і гірських регіонів України, розширення існуючих територій об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, створення умов для зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання на регіональному рівні.

Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку сприяло здійсненню заходів щодо подальшого впровадження процесів децентралізації та реформування місцевого самоврядування. Зокрема, реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади, що була проведена за принципом децентралізації дала поштовх до формування дієздатного найбільш наближеного до громадянина інституту влади – місцевого самоврядування. Були утворені 1049 об'єднаних територіальних громад по всіх регіонах України, що дало можливість здійснювати розвиток певних територій шляхом прийняття самостійних владних рішень. Це в свою чергу сприяло покращенню економічного добробуту кожного регіону, розвитку інфраструктури та соціального сектору, припливу коштів до місцевих бюджетів, якими можна розпоряджатися на розсуд органів місцевого чи регіонального самоврядування в інтересах розвитку регіону.

Але не дивлячись на успіхи після впровадження стратегічних програм регіонального розвитку, деякі питання, що розкривають можливості для зростання економічного розвитку як регіонів держави, так і країни в цілому, залишаються не вирішеними і потребують негайного розгляду:

- чітко не визначені джерела фінансування заходів щодо впровадження деяких програм Стратегії регіонального розвитку, тобто не має взаємозв'язку між стратегічним і бюджетним плануванням. Бюджетним кодексом України чітко визначено рівень обсягу коштів державного фонду регіонального розвитку (1% від загального фонду державного бюджету), що має щорічно передбачатися у державному бюджеті, Мінфіном не забезпечується дотримання цієї норми. У 2019 році ця вимога виконана лише на 79%;

- основні інструменти та механізми реалізації стратегічного регіонального розвитку, тобто державні цільові програми, угоди щодо регіонального розвитку, програми подолання депресивності територій тощо, на сьогодні є неідеальними, а тому потребують перегляду;

- координація рішень центральних та місцевих органів влади щодо реалізації державної регіональної політики є невизначеною, а точніше відсутньою. Тому існує нагальна потреба у координації заходів центральних та місцевих органів щодо регіонального розвитку, а саме сприяння розвитку проектів регіонального розвитку, що будуть спрямовані на створення нових робочих місць, залучення інвестицій, активізацію економічного розвитку територій..

Висновки. Досліджуючи стратегічні орієнтири розвитку регіональної економіки та визначивши деякі проблемні питання, які потребують негайного вирішення, на нашу думку необхідно в першу чергу на законодавчому рівні, прийняти низку проектів Законів та нормативних документів, що стосуються стимулювання економічного

розвитку регіонів, відповідно до засад державної регіональної політики, переглянути Закон про державне фінансування програм розвитку, а також розширити завдання і функції Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку. Звернути увагу на роботу агенції регіонального розвитку, які є важливим чинником забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів, створення сприятливих умов для активізації інвестиційної та підприємницької діяльності, а також розглянути рід питань пов'язаних з перепідготовкою (підвищення кваліфікації) працівників місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування з питань підготовки та реалізації проектів регіонального розвитку.

1. Варналій З.С. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: Монографія / за ред. З.С. Варналія. К.: НІСД, 2007. 820 с.
2. Геєць В.М. Структурні зміни та економічний розвиток України : монографія / [В.М. Геєць, Л.В. Шинкарук, Т.І. Артьомова та ін.]. К.: Ін-т економ. та прогноз., 2011. 696 с.
3. Данилишин Б.М. Третья промышленная революция и Украина. URL: <http://nvua.net/opinion/danylyshyn/Est-li-budushchee-u-otechestvennoy> (дата звернення: 10.11.2020 р.)
4. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ–ХХІ ст.: нові пріоритети. К.: Наукова думка, 2006. 512 с.
5. Ерохина Е. А. Экономическое развитие и экономический рост: системно-самоорганизационный подход к исследованию. *Известия Томского политехнического университета*. 2008. Том 312. – №6. С. 39-41. URL: http://www.lib.tpu.ru/fulltext/v/Bulletin_TPU/2008/v312/i6/09.pdf (дата звернення: 10.11.2020 р.)
6. Некрасов Н. Н. Региональная экономика. Теория, проблемы, методы. 2–е изд. М.: Экономика, 1978. 266 с
7. Лексин В. Н. Региональная диагностика: сущность, предмет и метод, специфика применения в современной России (вводная лекция предполагаемого учебного курса). *Российский экономический журнал*. 2003. №9-10. С. 64-86.
8. Тодосійчук В.Л. Регіональна економіка: підручник. Вінниця, ВДАУ, 2008. 434 с.
9. Тимчук Ф. М. Регіональна економіка. Конспект лекцій. К.: МАУП, 1998. 51 с.
10. Челноков І.В. Региональная экономика: организационно-экономический механизм управления ресурсами развития региона / [И. В. Челноков, Б. И. Герасимов, В. В. Быковский] ; под науч. ред. Б. И. Герасимова. Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2002. 112 с.
11. Аналіз соціально-економічного розвитку регіонів за 2019 рік. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/derzhavna-rehional-na-polityka/monitorynh/monitorynh-monitorynh/rejtingova-otsinka-regioniv/analiz-soczialno-ekonomichnogo-rozvytku-regioniv-za-2019-rik/> (дата звернення: 10.11.2020 р.)
12. Рівень безробіття населення (за методологією МОП) за регіонами у 2019 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/rp/reg_reg_u/rbn_2019_u.xls (дата звернення: 10.11.2020 р.)
13. Звіт за результатами реалізації державної регіональної політики в Україні у 2019 році. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/monitorynh/rezultati-realizatsiyi-derzhavnoyi-regionalnoyi-polityki/zvit-za-rezultatamy-realizaciyi-derzhavnoyi-regionalnoyi-polityky-v-ukrayini-u-2019-roczii/> (дата звернення: 10.11.2020 р.)

References

1. Varnalii, Z.S., editor. *State regional policy of Ukraine: features and strategic priorities*. Kyiv, NISD, 2007.
2. Geets, V.M. *Structural changes and economic development of Ukraine: monograph*. Kyiv, In-t ekonom. ta prognos., 2011.
3. Danilishin, B.M. “The third industrial revolution and Ukraine.” *nvua.net*, *nvua.net/opinion/danylyshyn/Est-li-budushchee-u-otechestvennoy*. Accessed 10 Nov. 2020.
4. Dolishnii, M.I. *Regional policy at the turn of the XX-XXI centuries: new priorities*. Kyiv, Naukova dumka, 2006.
5. Erokhina, E. A. “Economic development and economic growth: a system-self-organizing approach to research.” *Izvestiya Tomskogo politekhnicheskogo universiteta*, vol. 312, no.6, 2008, pp. 39-41. www.lib.tpu.ru/fulltext/v/Bulletin_TPU/2008/v312/i6/09.pdf Accessed 10 Nov. 2020.
6. Nekrasov, N. N. *Regional economy. Theory, problems, methods*. 2–ed. Moscow, Ekonomika, 1978.
7. Leksin, V. N. “Regional diagnostics: essence, subject and method, specifics of application in modern

- Russia (introductory lecture of the supposed training course)." *Russian Economic Journal*, no. 9-10, 2003, pp. 64-86.
8. Todosiichuk, V.L. *Regional economics: a textbook*. Vinnitsya, VDAU, 2008.
 9. Timchuk, F. M. *Regional Economy*. Kyiv, MAUP, 1998.
 10. *Regional economy: organizational and economic mechanism of resource management of the region*, ed. B. I. Gerasimova. Tambov, Tamb. gos. tekhn. un-ta, 2002.
 11. "Analysis of socio-economic development of the regions in 2019." Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine, www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/derzhavna-rehional-na-polityka/monitorynh/monitorynh-monitorynh/rejtingova-otsinka-regioniv/analiz-soczialno-ekonomichnogo-rozvytku-regioniv-za-2019-rik/ Accessed 10 Nov. 2020.
 12. "Unemployment rate (according to the ILO methodology) by region in 2019." Statistics Service of Ukraine, www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/rp/rp_reg/reg_u/rbn_2019_u.xls Accessed 10 Nov. 2020. Accessed 10 Nov. 2020.
 13. "Report on the results of the implementation of state regional policy in Ukraine in 2019." Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine, www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/regional-dev/derzhavna-rehional-na-polityka/monitorynh/rezultati-realizatsiyi-derzhavnoyi-regionalnoyi-politiki/zvit-za-rezultatamy-realizaciyi-derzhavnoyi-regionalnoyi-polityky-v-ukrayini-u-2019-roczni/ Accessed 10 Nov. 2020.

УДК 332:624:352/354

doi: 10.15330/apred.1.16.153-162

Данилюк М.М.¹, Дмитришин М.В.²

ЗЕЛЕНЕ БУДІВНИЦТВО У ДОСЯГНЕННІ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ

¹Західноукраїнський національний університет,
Івано-Франківський навчально-науковий
інститут менеджменту,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра управління та адміністрування,
вул. Дністровська, 32, м. Івано-Франківськ,
76000, Україна,
тел.: (0342) 75-46-22,
e.mail: ¹malculum@ukr.net,
e.mail: ²martadmytryshyn@hotmail.com

Анотація. Мета даного наукового дослідження – виявлення ключових характеристик зеленого будівництва, які необхідні для можливих переваг і перспектив.

Методи дослідження, що були використані у процесі написання статті – порівняння, аналогії, індукції та дедукції, системного аналізу та системного підходу.

Результати. У статті розкрито ключові характеристики, потреби та передумови існування зеленого будівництва. Розкрито різницю між традиційним та зеленим будівництвом. Охарактеризовано місце зеленого будівництва у складі зеленої економіки. Виокремлено фактори за допомогою яких об'єкти зеленого будівництва впливають на навколишнє середовище та здоров'я населення; структуровано їх в логічній послідовності появи. Досліджено системи «зеленої сертифікації». Охарактеризовано стандарт LEED, який застосовується при будівництві нових і реінноваційних проектів; внутрішній реконструкції та оздобленні будівель, що експлуатуються; житлової нерухомості; замського житлового будівництва та котеджних поселень. Аналогічно охарактеризовано стандарт BREEAM один з найвідоміших і поширених методів оцінки екологічної ефективності будівель (офісних центрів, торгових майданчиків, промислових об'єктів, загальноосвітніх закладів, багатоквартирних будинків, судів та тюрем, наявного житлового фонду). У межах стандартів описано показники (місце для забудови, ефективність споживання води та енергії, споживання матеріалів та